

Коста Трифковић
Избирачица

Шаљива игра у три чина с певањем

ОСОБЕ

СОКОЛОВИЋ

ЈЕЦА, његова жена

МАЛЧИКА, њихова кћи

САВЕТА, њихова нећака

ТИМИЋ

КАТА, његова жена

МИЛИЦА, њихова кћи

млади људи за женидбу:

БРАНКО, журналиста

ШТАНЦИКА

ТОШИЦА

ЈОВАН, послужитељ код Соколовића

Збива се у Новом Саду

ПРВИ ЧИН

Укусно намештена соба у кући Соколовићевој

ПРВА ПОЈАВА

СОКОЛОВИЋ, ЈЕЦА, МАЛЧИКА И САВЕТА

(Малчика стоји пред великим огледалом и намешта се. Око ње стоје отац и мати јој. С десне стране седи Савета до клавира и шије.)

МАЛЧИКА (пред огледалом): Стоји ли ми добро ова хаљина?

СОКОЛОВИЋ: Красно, дете моје, као да је саливено!

ЈЕЦА: Изгледаш у њој као од шећера, 'рано моја! Могла би се и краљица пред тобом постидити!

МАЛЧИКА: То није истина, мени плаветна боја не стоји добро!

СОКОЛОВИЋ: Али, дете моје...

МАЛЧИКА: Ту нема али... Ја, ваљда, најбоље знам!

ЈЕЦА: Малчика има право да јој плаветна боја не стоји добро.

СОКОЛОВИЋ: Тако!... Ја нисам знао... Мислио сам ко...

МАЛЧИКА: О, није баш ни тако, мени свака боја добро стоји!

СОКОЛОВИЋ: Видиш, жено! Ал' ти увек мораш да се мешаш у оно што не разумеш, само да једиш моју лепу Мицику.

МАЛЧИКА: Нисам ли вам већ сто пута казала да ме не зовете Мициком!

СОКОЛОВИЋ: Опрости, дете моје!

ЈЕЦА: Дабоме, сада опрости кад је већ речено! И онда јој кажеш да је ја једим.

СОКОЛОВИЋ: Ти да, ти је једиш!

ЈЕЦА: Ко, ја? Ти је једиш!

СОКОЛОВИЋ: То није истина!... Ево, нека каже Малчика.

ЈЕЦА: Добро, нека каже. Је ли, дете моје, да твоја мати тебе не једи?

СОКОЛОВИЋ: Кажи, дете моје, кад је тебе твој отац једио?

МАЛЧИКА (срдито): Боже, боже! Човск би с вама свиснуо од једа! Зар ви немате другог посла, већ морате да сте овде око мене као стража! Гости који час да дођу, а вас није ни бриге!

ЈЕЦА: Али, дете моје, ја сам већ све уредила!

МАЛЧИКА: А крофне? Зар ће крофне нарасти поред оне луде куварице?

ЈЕЦА: Имаш право, дете моје! Морам ја то сама надгледати. Идем одмах у кујну. Збогом, драго дете моје. Ако ти ова хаљина није по вољи, а ти обуци другу. Хвала богу, имаш доста хаљина!
(Оде)

МАЛЧИКА: А ви, отац? Ви се ништа не бринете!

СОКОЛОВИЋ: Ја сам се за све постарао!

МАЛЧИКА: А јесте ли се иза то постарали да Јован, док сте ви овде, не попије пола бермета?

СОКОЛОВИЋ: А, неће Јован!

МАЛЧИКА: Дабоме, ви увек браните вашег Јована, ја никад немам право!

СОКОЛОВИЋ: Боже сачувај! Како ти не би имала право?... Ја сам само мислио; ал' кад ти кажеш, онда идем одмах. Само се немој једити! Знам да ти јед поквари апетит, драго дете моје!
(Оде.)

МАЛЧИКА: Хвала богу!

САВЕТА: Драга Малчика, мени се чини да би ти могла мало блажије поступати са твојим родитељима, јер...

МАЛЧИКА: Доста, доста! Знам већ шта хоћеш да кажеш. Твоји родитељи тебе тако воле; све ти чине што год зажелиш, и тако даље, и тако даље.

САВЕТА: Па зар не бих имала право?

МАЛЧИКА: Право? Може бити; али шта је мени стало до тога! Ја чиним оно што ми је по вољи. Не били ме томе научити.

САВЕТА: Али ја бих ипак рекла...

МАЛЧИКА: Манимо се тога разговора и пређимо на што паметније, на пример, да ти кажем ко ће све данас к нама доћи. Или можда већ знаш?

САВЕТА: Не знам.

МАЛЧИКА: А ти чуј, прво и прво, доћи ће породица Тимићева, и то господин отац, госпођа мати и госпођица кћи. Несносан трио!

САВЕТА: Зашто? Милица је пријатна девојка.

МАЛЧИКА: О, мани је, молим те, сушта сентименталност! Па је још и заљубљена!

САВЕТА: Не знам.

МАЛЧИКА: Ал' ја знам, па да би и ти знала, казаћу ти да је госпођица Милица заљубљена у господина Штанцику.

САВЕТА: То не би био рђав пар људи.

МАЛЧИКА: Може бити, само што то неће бити пар људи.

САВЕТА: Из узрока што је господин Штанцика заљубљен у тебе? Је л?

МАЛЧИКА: Кажу, драга Савета, тако кажу само. Ја о томе још нисам званично извештена. Уосталом кад је реч о господину Штанцики, могу ти рећи да ће и он доћи!

САВЕТА: Била сам сигурна.

МАЛЧИКА: Моћи ћеш дакле мотрити је ли заљубљен у мене.

САВЕТА: То ћу оставити Милици. Па ко ће још доћи?

МАЛЧИКА: Доћи ће још и господин Тошица. Ха, ха, ха!

САВЕТА: Ти се смејеш?

МАЛЧИКА: Зар он теби није смешан? Зар не знаш да је тако кратковид да не види ни корака испред носа!

САВЕТА: Да, да!..., Мало је кратковид.

МАЛЧИКА: Мало?... Ти то зовеш мало; кад је ономад пољубио Јована у руку, јер му се учинио мој отац! Ха, ха, ха! Ја сам хтела пући од смеја, а он, сиромах, поцрвенио до ушију.

САВЕТА: Ти си сувише немилостива према њему, а он сиромах, све трпи.

МАЛЧИКА: Мора, кад је у мене заљубљен.

САВЕТА: Дакле, у реду заљубљених број други.

МАЛЧИКА: Ипак по реду није други.

САВЕТА: Тако?... Колико има још пред њиме?

МАЛЧИКА: Не зна се још! Али да идемо даље. Најпосле ће доћи још и господин Бранко.

САВЕТА: И он ће доћи?

МАЛЧИКА: Како ти то нагло питаш.

САВЕТА: Ја? Не би знала зашто. Он је за мене као и сваки други,

изузимајући што је пријатан, а то ми годи као што то годи и сваком другом.

МАЛЧИКА: Имаш право, Бранко је врло пријатан човек, те ће свакога задобити за себе.

САВЕТА: Ти се радо занимаш с њиме?

МАЛЧИКА: Нећу да тајим; рекла би' шта више, да ми се допада.

САВЕТА: А да се ти њему допадаш, о томе и не сумњам!

МАЛЧИКА: Мислиш? Нећу да поричем само из учтивости. Уосталом видићемо.

САВЕТА (за себе): Да, видићемо.

МАЛЧИКА: Него, ја би' рекла да гости већ долазе.

САВЕТА: Долазе заиста. Идем да јавим стрини. (Оде)

ДРУГА ПОЈАВА

ШТАНЦИКА И МАЛЧИКА

ШТАНЦИКА (одмах с врата): Љубим руке, госпођице Малчика.
(Пољуби је у руку) А, красота! Ова вам хаљина стоји да не мож'
боље бити! Dieser Geschmack! (Тај укус.)

МАЛЧИКА: Опет немчате! Не бојите се зар Омладине?

ШТАНЦИКА: Toushiert mich gar nicht, (То ме се уопште ништа не
тиче.) само ако сте ви задовољни са мном!

МАЛЧИКА: Хм!... Можда би' имала повода и незадовољна бити с
вама!

ШТАНЦИКА: Тако! А смем ли питати због чега?

МАЛЧИКА: Због оне госпођице с којом сте на последњој беседи
толико кокетовали.

ШТАНЦИКА: Wie malicieuse! (Каква заједљивост!) Као да не би
знали да ми је до госпођице Милице врло мало стало или као да
нисте уверени да поред сјајног сунца ишчезну све звездице! Него,

кад већ споменуште последњу беседу... Да, да, на последњој беседи... Није ли на последњој беседи и господин Бранко био?

МАЛЧИКА: Тако ми се чини да је био.

ШТАНЦИКА: Ви сте, канда, и играли с њиме?

МАЛЧИКА: Сећам се нешто...

ШТАНЦИКА: Ако се не варам две четворке, и то узастопце једну за другом!

МАЛЧИКА: Хоћете, ваљда, тиме да рекнете да се није нашао други играч?

ШТАНЦИКА: Боже сачувај, јер ја се добро сећам да сам од вас тек седми кадрил уграбио!

МАЛЧИКА: Да, била сам на све друге ангажована.

ШТАНЦИКА: Ни на један са двојцом, али на два са једним!

МАЛЧИКА: Господин Бранко је врло добар играч!

ШТАНЦИКА: А није и иначе лош!

МАЛЧИКА: Знате и то?

ШТАНЦИКА: Знам! Штавише, то зна и господин Бранко.

МАЛЧИКА: А шта још зна господин Бранко?

ШТАНЦИКА: Господин Бранко зна још и то да ви имате најлепше очи на свету.

МАЛЧИКА: Заиста? А откуда ви то знате?

ШТАНЦИКА: То јест... Пардон! Ја то само држим!

МАЛЧИКА: Само држите!

ШТАНЦИКА: Је ли вам, можда, жао што не знам зацело?

МАЛЧИКА: Господине, какво је то дрско питање?

ШТАНЦИКА: Опростите, из мене говори љубомора! Ја завидим и сенци вашој!

МАЛЧИКА: Добро, добро, знам већ да умете ласкати!

ШТАНЦИКА: Истина је, није ласкање, верујте ми, госпођице!

МАЛЧИКА: Морам да верујем, јер сте ми то већ толико пута рекли. Но, канда долазе нови гости.

ТРЕЋА ПОЈАВА

ТОШИЦА и пређашњи

ТОШИЦА (држи букет цвећа за леђима): Љубим руку, госпођице Малчика! Ваш свагда понизни слуга.

МАЛЧИКА: Драго ми је, господине Тошице! То је лепо од вас да не дате чекати на себе.

ТОШИЦА: То није никад био мој обичај, а сада најмање, кад ме ваше пријатно друштво очекује.

МАЛЧИКА: То се зове учтив одговор! Али шта држите руке на леђима?

ТОШИЦА: Не знам, да ли ће бити по вољи?... То је маленкост, али од свега срца...

МАЛЧИКА: Брзо, немојте ме мучити!

ТОШИЦА: Мучити? Каква красна реч! Зар би' ја био тако срећан да вас мучим!

МАЛЧИКА: Ви сте у томе увек срећан!

ТОШИЦА: Како сте добри!... Но сада већ нећу дуже да вас мучим... Ево шта је! (Покаже букет.)

МАЛЧИКА: Ви сте били и остајете најгалантнији младић нашега доба!

ТОШИЦА: Је л' могуће, госпођице?... Онда допустите да вам ову киту цвећа посветим! (Даје јој цвеће, али га испусти пре него што је Малчика примила.)

МАЛЧИКА (смеје се): Ха, ха, ха. (Тошица и Штанцика сагну се заједно да дижу цвеће, сударе се и падну обоје)

ШТАНЦИКА: Али, господине, ви сте врло невешти!

ТОШИЦА: Молим, ја нисам крив, ви сте мене гурнули!

ШТАНЦИКА: Опростићете, ви сте мене!

ТОШИЦА: Молим лепо, ви сте мене!

МАЛЧИКА: Добро, добро; али ко ће моје цвеће дићи?

ЧЕТВРТА ПОЈАВА

БРАНКО и пређашњи

БРАНКО (који је међутим стојао на вратима, претрчи и подиже цвеће): Ја ћу бити тако слободан!

МАЛЧИКА: Браво, господине Бранко, то се зове вештина!

(Пружи му руку.)

БРАНКО: Само срећа, госпођице! (Осталима.) Клањам вам се, господо!

МАЛЧИКА: Драго ми је, господине, да сте одржали реч те сте дошли!

БРАНКО: Зар се може не доћи на позив тако љубазне домаћице као што сте ви, госпођице? Заиста не, јер то би била велика неблагодарност. (Обзире се. За себе.) Не видим нигде Савете!

МАЛЧИКА: Ви као да нешто тражите?

БРАНКО: То не! Гледао сам само где би' могао штап и шешир оставити. Али ено за њих ћошка! (Остави штап и шешир.)

ШТАНЦИКА (Малчики тихо): Ја му не верујем; он тражи нешто друго.

МАЛЧИКА (исто тако): И то?

ШТАНЦИКА (исто тако): Госпођицу Савету.

МАЛЧИКА (исто тако): Мислите?

ШТАНЦИКА (исто тако): Сигуран сам.

МАЛЧИКА (исто тако): Видићемо!

ПЕТА ПОЈАВА

СОКОЛОВИЋ. ЈЕЦА. ТИМИЋ. КАТА, МИЛИЦА и пређашњи

СОКОЛОВИЋ И ЈЕЦА (заједно): Молим, молим!

СОКОЛОВИЋ: Де раскомотите се.

ЈЕЦА: Изволите се сад разузурити.

ТИМИЋ: Благодаримо! Госпођице Малчика, ја вам се клањам!

КАТА: Драга госпођице, мој наклон!

МАЛЧИКА: Добро нам дошли! Како си, Милице?

МИЛИЦА: Није ми најбоље. Нешто ме глава боли! (За себе.) Још ме није ни погледао!

МАЛЧИКА (Штанцики тихо): Милица нешто тражи.

ШТАНЦИКА (исто тако): Мислите?

МАЛЧИКА (исто тако): Сигурна сам.

ШТАНЦИКА (тихо): А шта то?

МАЛЧИКА: Господина Штанцику.

ШТАНЦИКА: А?

МАЛЧИКА (тихо): Да! (Наглас.) А, сада смо се сви искупили,
можемо дакле на посао.

СВИ: Да, да, на посао!

МАЛЧИКА: Старија господа нека се изволе картати, а ми млађи
свет, ми ћемо... Но? Шта да почнемо?

ТОШИЦА: Ја предлажем да се играмо жмуре.

СВИ: Ха, ха, ха!

ТОШИЦА: Али молим, то је врло лепа игра.

МАЛЧИКА: Не прима се, господине Тошица! Ви бисте били у великом добиту, јер невезаним очима тумарате по мраку!

СВИ: Ха, ха, ха!

ТОШИЦА: Је л' могуће? Али сте ви враг, госпођице Малчика!

ШТАНЦИКА: Ја предлажем да играмо, на пример, једну четворку. (Малчики) Госпођице, смем ли молити?

МАЛЧИКА: Полагано, господине, још не знамо да ли се предлог примио.

БРАНКО: Ја га не примам, већ предлажем да свирамо и певамо.

МАЛЧИКА: Ваш је предлог најбољи. Примате ли га, господо?

СВИ (осим Штанцике и Тошице): Примамо! Примамо!

ТОШИЦА: Ја би' волио жмуре!

ШТАНЦИКА: Ја остајем при четворци!

МАЛЧИКА: Већина решава. Дакле, да се свира, а ко је за картање нека изволи за онај сто.

ТИМИЋ: Жено, хоћеш ли се картати?

КАТА: О, молим, ја спадам у млађи свет!

СОКОЛОВИЋ (Тимићу): А нас двоје у старији! Дакле, дарде или пикета?

ТИМИЋ: Дарде, ако је по вољи.

СОКОЛОВИЋ: Дакле, дарде... Изволите сести. (Седну и картају се.)

ЈЕЦА: Ја идем да надгледам кујну. (Оде.)

МАЛЧИКА: Дакле да свирамо! Али, ко да свира?

СВИ: Госпођица Малчика!

МАЛЧИКА: Покоравам се већини! Велим већини, јер господин Бранко није гласао за мене.

БРАНКО: Ви знате да се ја, као журналиста, увек држим јавнога мњења.

МАЛЧИКА: Ја и то знам да добар изговор новаца вреди. (Седне и свира партију из Лучије.) Ова је арија за певање, не би ли сте ме хтели пратити, господине Бранко?

БРАНКО: Не знам, госпођице, баш ништа из Лучије.

ШТАНЦИКА: Господин се не занима с операма. Допустите да вас ја пратим.

МАЛЧИКА: Изволите! (Штанцика пева, али Малчика прекине свирку и скочи.) Не ваља, не иде добро! Или ја добро не свирам, или ви не певате добро!

ТОШИЦА: Да, да, господин Штанцика не пева добро!

ШТАНЦИКА: То ви, господине, можете најбоље пресудити!

ТОШИЦА: А зашто то?

ШТАНЦИКА: Зато што имате велике музикалне уши!

ТОШИЦА: Како ви то разумете?

МАЛЧИКА: Молим, молим, господо, да почнемо што друго!

БРАНКО: Напротив, да продужимо певање!

МАЛЧИКА: Ви сте, господине, мој најупорнији противник; али нека! А сад нека пева ко други, ја сам своје одужила!

БРАНКО: Можда госпођица Савета.

МАЛЧИКА (иронично): Имате право, ја сам на њу и заборавила. Да није било вас, не би се нико ни сетио на њу; али где је само?

ШЕСТА ПОЈАВА

САВЕТА и пређашњи

САВЕТА (С врата): Ево ме, драга Малчика!

МАЛЧИКА: Зачудо, господин Бранко као да знаде чине и манђије, јер тек што те је споменуо, а ти си се већ овде створила!

БРАНКО: Ваша би претпоставка врло ласкава била по мене, само кад би била и истинита.

САВЕТА: А пошто није истинита, није ни ласкава.

БРАНКО (за себе): Како ме одбија!

САВЕТА (за себе): Зашто ме изазива?

МАЛЧИКА: Дакле, Савета, изволи певати!

СВИ: Да, да, госпођица Савета.

САВЕТА (седне за гласовир): Шта да певам? Ја не знам друго до само српских песама.

БРАНКО: То нам је најмилије, на пример, Станковићеву композицију „Што се боре мисли моје“!

СВИ: Да, да, „Што се боре“.

САВЕТА: Као што заповедате... (Одсвира једну строфу.) Ето, ја сам готова.

БРАНКО: Још не, госпођице! Ја би' вас молио да још једну отпевате! Је ли тако, господо?

СВИ: Тако је, тако је!

САВЕТА (за себе): Мучи ме! (На глас) Певаћу, дакле, још једну. (Почне певати, Бранко упадне и прати је; по свршетку сви тапшу.)

МАЛЧИКА: Врло лепо! Зачудо, како се твој глас слаже са гласом господина Бранка!

САВЕТА (за себе): Она је љубоморна! (На глас.) Не увиђам, драга Малчика.

ШТАНЦИКА: Напротив, госпођица Малчика има право! Није ли тако, господине Тошице?

ТОШИЦА: Ви то можете најбоље пресудити!

ШТАНЦИКА: А зашто то?

ТОШИЦА: Јер имате велике... велике музикалне ноге! (За себе.)
Сад сам му вратио!

СВИ (смеју се): Ха, ха, ха!

МАЛЧИКА: Није баш најбоље испало, господине Тошице! Али
што му драго, шта само сада да почнемо?

КЛТА: Ја ћу да предложим!

СВИ: Чујмо, чујмо!

КАТА: Да се играмо залога.

СВИ: Прима се, прима се!

МАЛЧИКА: Дакле залога! Брзо 'ватајте места. (Сви поседају по
вољи.) Ја се срдим на тебе. (Баци се на Бранка.)

БРАНКО: Зашто?

МАЛЧИКА: Зато што си сео поред Савете.

БРАНКО: Тако ми се допада. (Баци се на Савету.) Ја се срдим на тебе.

САВЕТА: Зашто?

БРАНКО: Зато што не мариш за мене!

МАЛЧИКА: То се зове искрен бити!

САВЕТА: Молим, то је само у игри!

ШТАНЦИКА: Опростите, госпођице, нисте казали „тако ми се допада“. Ви дајете залогу!

СВИ: Да, да, залогу! (Савета да залогу.)

САВЕТА (баци се на Милицу): Ја се срдим на тебе.

МИЛИЦА: Зашто?

САВЕТА: Зато што још ниси ни речи проговорила.

МИЛИЦА: Тако ми се допада. (Баци се на Штанцику.) Ја се срдим на тебе.

ШТАНЦИКА: Зашто?

МИЛИЦА: Што си несталан.

ШТАНЦИКА: Тако ми се допада. (Баци се на Малчику.) Ја се срдим на тебе.

МАЛЧИКА: Зашто?

ШТАНЦИКА: Зарад твојих погледа.

МАЛЧИКА (погледа на Бранка): Тако ми се допада. (Баци се на Тошицу.) Ја се срдим на теве.

ТОШИЦА: То ми је врло жао!

СВИ (смеју се): Залогу, залогу!

ТОШИЦА: Али, молим.

МАЛЧИКА: Нисте питали „зашто“; дајете залогу.

ТОШИЦА: Ваша је реч за мене заповест! (Даје залогу) Ево залоге! Али сада ја се срдим на госпођицу Малчику. (Баца се уместо на Малчику на Катку.)

КАТА: На мене, господине Тошица?

ТОШИЦА: Оппростите; нисам се хтео на вас бацити, већ на госпођицу Малчику (Смеју се.)

МАЛЧИКА: Праштамо вам, можете се бацити још једанпут!

ТОШИЦА: Ја сам благодаран! (Приђе Малчики.) Молим за мараму!

КАТА: Али, господине, ја овде седим!

ТОШИЦА: Тако!... А мени се учинило!... Али како ми се само могло учинити?!

МАЛЧИКА: Нисте сретни, господине Тошица; али како му драго, доста је игре! Да судимо сада! (Узме све залоге.) Дакле, молим,

ви сте поротници. Будите строги, али праведни, и заборавите да су оптужени Срби. Дакле, шта ћемо са овом залогом?

ШТАНЦИКА: Нека прави тестаменат!

СВИ: Прима се!

МАЛЧИКА: Савета, залога је твоја. Окрени се. (Савета учини)
Коме остављаш ово? (Покаже пољубац)

САВЕТА: Мојој Малчики.

СОКОЛОВИЋ (у картању): Зелена дама!

МАЛЧИКА: Мени, дакле, пољубац!... (Покаже велики нос) А коме ово?

САВЕТА: Господину Штанцики.

ТИМИЋ (у картању): Тиквени горњак!

МАЛЧИКА: Није од најлепших легата. (Покаже две склопљене руке) А коме ово?

САВЕТА: Милице.

СОКОЛОВИЋ (у картању): Црвена дама!

МАЛЧИКА: Милице пријатељство. (Покаже ћушку.) А коме ово?

САВЕТА: Господину Тошици.

ТИМИЋ (у картању): Но ако то није луда карта!

МАЛЧИКА: Доста нежан дар. (Покаже срце.) А коме ово?

САВЕТА: Господину Бранку.

СОКОЛОВИЋ (у картању): Једва једаред права карта!

МАЛЧИКА: Лепо, Савета, господину Бранку твоје срце!

САВЕТА: Нека ме извини господин Бранко, јер ја не видим!

БРАНКО (за себе): Једнако ме одбија!

МАЛЧИКА: Доста је било! Шта сада да почнемо?

СЕДМА ПОЈАВА

ЈОВАН и пређашњи

ЈОВАН: Изволите, господо, јело је на столу.

СВИ: Прима се, прима се!

БРАНКО (понуди Савети руку): Смем ли молити?

САВЕТА: Захваљујем, ја морам у кујну. (Оде.)

МАЛЧИКА: Дакле, молим, где су кавалери? (Приближила се Бранку.)

ТОШИЦА и ШТАНЦИКА (заједно): Молим! (Гурну се)

ШТАНЦИКА (који је уграбио Малчику): Али, господине, купите себи наочаре! (Оде с Малчиком.)

ТОШИЦА: Проклети лопов! (Оде с Милицом.)

ШТАНЦИКА (Кати): Је ли слободно? (Оду.)

СОКОЛОВИЋ (Тимићу): Изволите само напред! (Оду.)

БРАНКО (стоји замишљен): Већ видим да ме не воли!

ОСМА ПОЈАВА

САВЕТА И БРАНКО

САВЕТА (улазећи): Отишли су! (Опази Бранка.) Ах!

БРАНКО (осврне се): Ви сте, госпођице! (Преступи јој.) Ви рекосте да идете у кујну?

САВЕТА: Била сам већ.

БРАНКО: Празни изговори: али ипак довољни да њима оправдате ваше понашање наспрам мене.

САВЕТА: Ја вас не разумем, господине!

БРАНКО: Не разумете ме?!... Зар ви нисте женска којој је дано да мушкима, ма и из очију, чита осећања што су им урезана у срцу? Зар се може и помислити да ви ни до данашњег дана не приметисте како ме мучите вашим 'ладним понашањем?

САВЕТА: Доста, господине! (За себе.) Држ' се, Савета!

БРАНКО: Зар ваше срце никада није јаче закуцало? Зар ви баш ни за кога на свету не марите?

САВЕТА: Ко зна!

БРАНКО: Чујте ме, госпођице! Од првог дана, када сам вас видио, једнако лебди ваш лик пред мојим очима. Од тога доба ја не имадох друге жеље већ те да задобијем у малој, у најмањој мери вашу наклоност.

САВЕТА: Заиста, господине?

БРАНКО: Ви још сумњате?!... Не, не, госпођице, ја не умећу ласкати; ја не умећу да избирам оне слатке речи којима људи најбожанственије осећање тумаче. Ја знам само једно, а то је: да вас љубим свом снагом душе своје, да вас љубим ватром прве љубави!

САВЕТА (за себе): О, боже!

БРАНКО: Ви ћутите?

САВЕТА (прсне у смеј): Ха, ха, ха! Ви љубите... мене... мене љубите!... Ха, ха, ха! Оппростите, господине. није лепо од мене што се смејем; али то што сам чула то је нешто ново за мене... од вас... да... ха, ха. ха!

БРАНКО (узбуђен): Госпођице, ја не налазим да је моја љубав тако смешна!

САВЕТА: Зашто не! Ја се не смејем вашој љубави већ предмету ваше љубави. Ха, ха, ха! Оппростите, опет сам се занела... Немојте се зато срдити!... Заборавите на овај тренутак и ствар је свршена.

БРАНКО: Госпођице, ја вас не разумем!

САВЕТА: Не разумете? Дакле чујте, и ја љубим!

БРАНКО: Љубите?

САВЕТА: Да; али не вас већ другог! А сада збогом господине! Ха, ха, ха! (За себе у поласку.) Како је тешко плаћати дугове! (Оде.)

ДЕВЕТА ПОЈАВА

БРАНКО, затим ЈОВАН

БРАНКО: Доцкан! Доцкан! Она љуби другог! А мене? Мене
исмејава! Са мном се титра! Гром и пакао! Стојим посрамљен као
какво дериште! Зар ја нисам у стању ни једно сироче да усрећим!
Не, ово јој нећу опростити! Тако ми мога мушкога поноса, ово јој
нећу опростити!

ЈОВАН (ступи): Госпођица Малчика пита за вас, господине.

БРАНКО (за себе): Малчика? Баш како ваља! Чућете о мени,
госпођице Савета!

ПАДА ЗАВЕСА

ДРУГИ ЧИН

Врт код Соколовића

ПРВА ПОЈАВА

САВЕТА, СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА

(Савета приправља доручак, Соколовић хода горе-доле по соби,
Јеца седи и плете)

СОКОЛОВИЋ: Ја ти кажем, жено, да су те проклете вечерње забаве велики трошак!

ЈЕЦА: Биле оне трошак или не биле, то је сад свеједно! Што мора бити, мора!

СОКОЛОВИЋ: Али зашто да мора бити?

ЈЕЦА: Зашто? Зато што мора! Или ћемо ми зар да будемо гори од других?

СОКОЛОВИЋ: Од других! Увек се морамо по другима да равнамо! Када ћемо једаред по нашој вољи живити!

ЈЕЦА: Хоћеш ваљда да се отуђиш од целог света?

СОКОЛОВИЋ: А шта ја имам од тога целог света што ми долази на моје вечерње забаве? То, да ме још онога вечера, док је у мојој рођеној кући, исмијава!

ЈЕЦА: Исмијава?

СОКОЛОВИЋ: Дакако, исмијава. Јер ако потрошиш на такву забаву мање него што би могао, онда кажу: „Циција, срам га било, како се није стидио да нас на такву вечеру позове." Ако пак учиниш више него што би могао, онда кажу: „Луда, размеће се, потроши једнога вечера толико да после мора месец дана да гладује." Ето шта се човек хасни од вечерње забаве!

ЈЕЦА: Ти си заборавио да имаш кћер на удају!

СОКОЛОВИЋ: Нисам, жено; али ја би' волио да ми ко узме моју кћер зарад ње саме, а не зарад моје вечерње забаве. Зар ја нисам тебе први пут у кујни угледао?

ЈЕЦА: Онда су била друга времена.

СОКОЛОВИЋ: Реци боље: онда још није било вечерњих забава!

ЈЕЦА: Добро, добро, ја се нећу препирати! Ако ти је што неправо, а ти кажи Малчики!

СОКОЛОВИЋ: Та да, ти би одмах да се ја са Малчиком свађам, ал' тога неће бити. Малчика је моје дете!

ЈЕЦА: То јест, ваљда је нешто и моје!

СОКОЛОВИЋ: Утолико што си је родила, али зато она опет мене већма воли!

САВЕТА (за себе): Како је Малчика сретна!

СОКОЛОВИЋ: Иди, Савета, види је ли устала Малчика. Ако није, немој да је пробудиш, а ако јесте, а ти је зови да доручкује, то јест, ако је гладна, јер ако није, ми ћемо још причекати, ионако је тек десет и по сахата.

САВЕТА: Одмах ал' гле, ево је где долази и сама!

ДРУГА ПОЈАВА

МАЛЧИКА и пређашњи

СОКОЛОВИЋ: (иде пред њу): Слатко моје дете, јеси ли добро спавала?

ЈЕЦА (исто тако): Чедо моје, да ниси ружно сањала?

СОКОЛОВИЋ: Јеси ли уморна од јуче?

ЈЕЦА: Да ниси ломна?

СОКОЛОВИЋ: Па јеси ли гладна?

ЈЕЦА: Хоћеш ли мало кафице или мало теја са шунчицом?

МАЛЧИКА: Јесам, нисам, хоћу, нећу, не знам, маните ме се, оканите ме се!

СОКОЛОВИЋ: Опрости, драго дете, ја сам само хтео...

ЈЕЦА: Твоја је мати ко мислила...

МАЛЧИКА: Шта сте ви хтели, шта сте ви мислили, то ми је

сасвим свеједно! Као да ја немам друга посла, већ само на то да мислим! Савета, је ли готов доручак?

САВЕТА: Јесте, одмах ћу га донети! (Оде)

МАЛЧИКА (седне): Зар ви нисте доручковали?

СОКОЛОВИЋ: Никако без тебе!

ЈЕЦА: Ни за живу главу!

МАЛЧИКА: Та јесам ли вам сто пута казала да не чекате на мене!

СОКОЛОВИЋ: Та ти си баш јуче рекла...

ЈЕЦА: Да не доручкујемо без тебе.

МАЛЧИКА: Јуче је јуче, а данас је данас!

САВЕТА (уђе): Ево доручка! (Сви седну за сто.)

МАЛЧИКА: Ово млеко ништа не ваља!

СОКОЛОВИЋ: Тако? Видиш, Савета, никада не пазиш шта узимаш!

ЈЕЦА: Све радиш натрашке! Је ли то млеко за јело?

САВЕТА: Али, стрина, ово је прави обрст.

СОКОЛОВИЋ: Е сад, јеси л' је само видио!

ЈЕЦА: Па да се човек не једи!

МАЛЧИКА: О, ја се нимало не чудим Савети што све натрашке ради, јер тако ми се чини, као да се од некога времена јако променула!

САВЕТА: Тако! А у чему то?

МАЛЧИКА: Како се чиниш невешта! Као да ја нисам приметила јуче...

САВЕТА (збуњена): Јуче... приметила...

МАЛЧИКА: Ти си збуњена! Ти, дакле, признајеш?

САВЕТА: Ја те не разумем!

МАЛЧИКА: О, добро си ти разумела! Ниси ти бадава кокетовала са господином Бранком!

САВЕТА (за себе): Она дакле не зна. (Наглас.) Већ што се тога тиче, ту ми је савест чиста!

МАЛЧИКА: Како се умеш да претвараш! Али неће ти помоћи! Ту сам и ја!... Разумеш ли и ја! Са мном је тешко делити мегдан! Јеси ли разумела?

СОКОЛОВИЋ: Јеси ли разумела?

ЈЕЦА: Упамти добро!

САВЕТА: Ти се вараш, Малчика! Дао би бог да се о томе и уверити можеш!

МАЛЧИКА: Већ знамо, знамо! То се тако само каже!

ТРЕЋА ПОЈАВА

ЈОВАН и пређашњи

ЈОВАН: Ево једно писмо.

МАЛЧИКА: Дај овамо. (Јован преда и оде, Малчика чита адресу.)

„Госпођици Малчики" Гле, гле, још ће бити какво љубавно писмо! (Отвори и прочита.) Ко би се том надао! (Смеје се.)

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Шта је? Шта је?

МАЛЧИКА: Чујте и пазите. (Чита.)

„Госпођице Малчика.

Ви сте за ме прилика,

То сам одмах видио,

Само сам се стидио,

Да сам кажем усмено.

Зато ево писмено,

Поштено је мишљено:

Будите ми женица,

То вас моли Тошица."

(Смеје се.) Ха, ха, ха!...

СОКОЛОВИЋ: Та то је просидба!

ЈЕЦА: Од господина Тошице?

МАЛЧИКА: И то у стиховима, на лепом сатиниратом папиру, са намолованим прободеним срцем! ал' гле, има још и пост скриптума! (Чита.)

„Још се ово додаје,
Пословица српска је,
Она гласи: Избирач
Наиђе на отирач!"

А, гледај ти само господина Тошице!... Какав безобразлук тако што написати! Овамо момче за избор! Ха, ха, ха! Тошица мој просилац, са његовим носем! Ха, ха, ха!

ЈОВАН (ступи): Ево још једно писмо.

МАЛЧИКА: Још једно? Да се није господин Тошица предомислио? (Прими писмо Јован оде.) „Госпођи Соколовићки". То је на вас мати.

ЈЕЦА: Отвори само, дете моје, па прочитај.

МАЛЧИКА (чита): „Поштована госпођо! Ја сам тако слободан био заљубити се у вашу кћер"... Шта?... „Зато сам тако слободан умолити вас за њену руку!" Дакле и он? „И бићу тако слободан кроз један сахат за одговор доћи. Штанцика Лазих." Прекрасно, та то је већ и други младожења!

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Два просиоца!

САВЕТА: Заиста, Малчика, то се зове срећа!

МАЛЧИКА: Срећа? Зашто срећа? Право да ти кажем, мене није ни најмање изненадило! Шта више, не би' се чудила да дође и трећи!

САВЕТА: Трећи?

МАЛЧИКА: Трећи просилац.

ЈОВАН (ступи): Ево још једно писмо.

МАЛЧИКА: Шта велиш, Савета? Ја би' се чисто опкладила! Но,

ал' одмах ево ћемо видити. (Узме писмо. Јован оде.) „Господину Соколовићу“.

СОКОЛОВИЋ: Мени?

МАЛЧИКА: Да, отац, и ако немате ништа противно, ја ћу га отворити. (Учини) Потписан је Бранко.

САВЕТА (за себе): Бранко?

МАЛЧИКА: А гласи: „Поштовани господине! Љубазност и доброта којом ме је ваша мила породица увек предусретала, охрабрила је у мени мисао да би' могао цео живот свој у њеном пријатном кругу провести. Стога се усуђујем понудити вам се за зета, молећи за руку ваше миле ћерке Малчике. Долазим по одговор за један сахат.“

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Трећи просилац!

МАЛЧИКА: Но, Савета, јесам ли погодила?

САВЕТА: Јеси, сасвим си погодила! Као да си знала!

МАЛЧИКА: Ти си се збунила?

САВЕТА: Збунила? Зар сам ја збуњена?... Ти се вараш, драга Малчика, ја нисам ни најмање збуњена, ни најмање!

МАЛЧИКА: Што му драго! Доста да имам три просиоца. Могу бирати по вољи!

САВЕТА: Зар ћеш ти тек да бираш?

МАЛЧИКА: А зашто не? Између тројице може се бирати.

САВЕТА: Али ја сам мислила да твоје срце само за једним може куцати, и онда је избор свршен!

МАЛЧИКА: А ако моје срце не куца ни за једним?

САВЕТА: Онда не треба ни да бираш!

МАЛЧИКА: Ти се шалиш! Ја ћу да бирам да се промислим, ионако ми неће утећи ниједан.

СОКОЛОВИЋ: Драго дете моје, кад би ме послушала, ја би' саветовао да пођеш за Штанцику он је богат!

МАЛЧИКА: Не спада у интелигенцију!

САВЕТА: А ти узми Бранка. Он је журналиста.

МАЛЧИКА: Он ми је сиромах, п' онда је и озбиљан.

ЈЕЦА: А ти узми Тошицу, он је увек расположен.

МАЛЧИКА: Сувише је луцкаст!

СОКОЛОВИЋ: Ал' ови људи чекају одговора.

МАЛЧИКА: Нека чекају: Шта је мени брига! Ако чекају, чекају за мном! Разумете ли?... За мном! (Оде)

СОКОЛОВИЋ: Али, драго моје дете, ако ме успита? (Оде.)

ЈЕЦА: Да, ако ме успита шта ћу да одговорим? (Оде.)

САВЕТА (опазивши да је сама): Дакле је свршено! Свршено занавек!... Он ме више не воли!

ЧЕТВРТА ПОЈАВА

МИЛИЦА, САВЕТА, затим ТОШИЦА

МИЛИЦА (с врата): Добро јутро, драга Савета! Јеси ли ми се надала? Је ли да ниси! Но кад ти кажем зашто сам дошла, одмах ћеш увидити да сам... Али шта је теби, ти си тако снуждена?

САВЕТА: Снуждена? Зар ја изгледам снуждена?

МИЛИЦА: Дакако! О, ја то одмах познам, а могу си и представити и због чега. Зацело због Малчике. Није ли тако?

САВЕТА: Није; већ канда ме нешто глава боли!

МИЛИЦА: Хм! Боли те глава, баш као мене јуче! Већ ми се разумемо, ми девојке! Нас, кад год нам штогод није по вољи, одмах глава заболи!

САВЕТА: Али, Милице...

МИЛИЦА: Ћути, ћути! Бадава ћеш се изговарати! Ја судим по себи, а то је најбољи начин да и другога пресудим. Видиш, и мене је јуче болела глава, то јест, чинила сам се да ме боли, премда ти,

боже, знаш да сам била здрава здравцата, изузимајући малог
несташка који је јако оболео!

САВЕТА: Несташка?

МИЛИЦА: Да, овога овде! (Показује на срце.) Зашто да кријем од тебе? Ниси ли ти моја најбоља другарица? И онда у данашње време, драга моја, не треба тако што ни крити, јер ти мушки тако су ти залупани да и не приметете кад се когод интересира за њих.

САВЕТА: Ја те не разумем.

МИЛИЦА: Добро ти мене разумеш! Ах, само да ме и он тако разуме!

САВЕТА: Он? Ко то?

МИЛИЦА: Боже мој, како си данас несносна! Ко други, него Штанцика! Да, драга Савета, ја га волим, искрено га волим; него он као да се слабо осврће на мене.

САВЕТА (за себе): Сирота девојка!

МИЛИЦА: И јуче није ни гледао на мене; цело се вече разговарао са Малчиком. То ме је јако снуждило!

САВЕТА (за себе): А тек да зна да Малчику проси!

МИЛИЦА: Али данас, данас сам се разведрила. Имам ли ја право да се срдим на њега, кад он и не зна да га ја волим? Или је зар то начин да дозна моју љубав, да ћутим и уздишем? Не, одсада ћу друкчије!... Бићу весела. Шалићу се, титраћу се с њиме. То мушки воле, па сам сигурна да ће ме заволети!

САВЕТА: Па онда?

МИЛИЦА: Онда ће ми то једног дана и казати. Ја ћу му на то пасти око врата, он ће ме после запросити, моји ће ме родитељи дати и ја ћу бити његова жена! Ох, боже, како ћу ја бити добра женица!

САВЕТА (за себе): Не смем даље ћутати, горе је по њу! (Наглас.) Драга Милице, твоје поверење заслужује и моје поверење. Имам и ја нешто да ти откријем, нешто жалоснога!

МИЛИЦА: Немој ме плашити!

САВЕТА: И ја љубим, љубим човека који неће, који не сме никада, никада за то дознати!

МИЛИЦА (уплашено): Да није Штанцику? А, то не иде, ја сам прва била!

САВЕТА: Не бој се, Милице! Предмет моје искрене љубави није Штанцика, већ...

МИЛИЦА: Но?

САВЕТА (снуждено): Већ Бранко.

МИЛИЦА: Па то је красно! Ти волиш Бранка, ја волим Штанцику, па ће тако да буде двоје сватова!

САВЕТА. Неће бити ниједних!

МИЛИЦА: Ниједних? А зашто то? Зар ми нисмо вредне њихове љубави?

САВЕТА: То не знам; али знам да и Штанцика и господин Бранко данашњим даном просе!

МИЛИЦА: Просе?

САВЕТА: Просе, и то Малчику!

ТОШИЦА (за себе): Еј, наопако!

МИЛИЦА: Дакле, доцкан!

САВЕТА: Ко ме ће Малчика пружити своју руку, то не знам; али то ти се заклињем да јој због Бранка нећу на путу стојати, ма ме стало мога живота!

МИЛИЦА: Ето ти! Моји санци! Нестало их ко ланскога снега! Боже мој, али сам ја несретна девојка! А ја још дошла да вас позовем на игранку што ће код нас сутра бити. Већ смо звали и господина Штанцику и господина Бранка и све познанике. Мислила сам сутра или никада!... Лепа забава. (Плачно) Како ће се Малчика ширити са два младожење, а ја, а ми ниједнога!... Не, ја бих свиснула од жалости!

САВЕТА: Немој се жалостити! Наћи ће се и за нас когод! Хајде, хајде да позовеш Малчику на веселу, врло веселу игранку! (Оду.)

ПЕТА ПОЈАВА

ТОШИЦА (сам): Еј, наопако! Еј, наопако! Ето ти мени белаја!
Кад ја просим, мора цео свет да проси; где се ја забленем, мора цео свет да се заблене; што би' ја хтео, то би хтео цео свет! Зар то није јед? О, Малчика, Малчика! Ти ћеш ме у гроб свалити! Али нећеш! Није ово тело за опело! Ја ћу се ухватити укоштац, зваћу их на двобој... на пиштоље, на сабље, на топове... како им је воља! Ја сам увређен, ја први пуцам... Пу! Мртав је! Пу! И онај се други копрца! Јест! Ал' ето ти полиције па мога Тошицу за јаку, па с мојим Тошицом у бугару, па с мојим Тошицом пред суд, па с мојим Тошицом на вешала! Охо! То нећеш доживити, драги мој Тошице, да те обесе! Али шта да радим? Шта да радим?

ШЕСТА ПОЈАВА

Пређашњи, БРАНКО И ШТАНЦИКА

ШТАНЦИКА (још с врата): Заиста чудно, да смо баш на минут заједно дошли! (Ступе.)

БРАНКО: Као да смо се договорили! Ал' гле, та ту је и господин Тошица!

ШТАНЦИКА: Дакле и ви овде! Ха, ха, ха! Ако то није смешно!

ТОШИЦА: Да, заиста смешно, драги моји пријатељи! (за себе) Да вас ђаво носи!

ШТАНЦИКА: Јуче смо били овде на забави, дакле је у реду да се данас запитамо за здравље наше миле домаћице! Није ли тако?

БРАНКО: Тако је. (за себе) Баш су данас морали доћи!

ТОШИЦА: Сасвим је тако. (за себе) Како се чине невешти!

ШТАНЦИКА: Уосталом, морам признати да нисам имао намере да баш данас овамо дођем, већ прошавши поред куће, помислим, дај да сврнем на неколико тренутака, јер више се нећу задржавати. А ви, господине Бранко?

БРАНКО: Ја? И ја ћу само да упитам за здравље.

ТОШИЦА (за себе): Како се нуткају! (Наглас.) Што се мене тиче, ја сам с том намером дошао да поседим овде, док ме госпођица Малчика кући не отера! Апропо на дошао! Имао би' вам нешто занимљиво да приповедим.

БРАНКО и ШТАНЦИКА: Занимљиво?

ТОШИЦА: Да, врло занимљиво! Представите себи, ја уђем лагано на врата са сокака!

ШТАНЦИКА: А онда ступите у авлију.

ТОШИЦА: Лагано у авлију.

БРАНКО: А из авлије ступите у собу.

ТОШИЦА: Лагано; али не у собу, већ ступим само на праг од собе. Кад, ал' чујем неки врло занимљив разговор.

БРАНКО: У форми чланка?

ШТАНЦИКА: У стиховима?

ТОШИЦА: Али молим. Господо. то је био женски разговор.

БРАНКО: Дакле у течној прози!

ТОШИЦА: И тицао се вас двојице.

БРАНКО и ШТАНЦИКА: Нас?

ТОШИЦА: Да, вас! Разговарале су се госпођица Савета и госпођица Милица.

ШТАНЦИКА: Јесте л' их учили?

ТОШИКА: Сасвим добро! То јест чуо сам их сасвим добро! Оне се јадиковаху како су несретне у љубави, јер они које љубе не хају за њих!

БРАНКО: П' онда?

ТОШИЦА: П' онда је рекла Савета... не, Милица, не... Савета је рекла! (за себе) Сад не знам која је рекла!

БРАНКО: Ал шта је рекла Савета?

ТОШИЦА (за себе): Да останем при Савети! (Наглас) Савета је рекла: „Ја волим, искрено волим господина Бранка!”

БРАНКО (за себе): Она ме воли!

ТОШИЦА: Затим рече Савета... не Милица... „Ја опет волим искрено Штанцику.“

ШТАНЦИКА (за себе): Милица ме, дакле, заиста воли!

ТОШИЦА (за себе): Сад сам их збунио! (Наглас.) На које, на које... шта је оно после било? да... на које оду у другу собу!

БРАНКО (за себе): Савета ме, дакле, воли! Сада, кад сам се већ одважио, први корак учинио! Доцкан! Доцкан!

ШТАНЦИКА (за себе): Да сам био извештан пре, можда би' се предомислио: али сада, сада је доцкан!

ТОШИЦА: Но, ви ћутите! (за себе) Очеvidно су збуњени!

ШТАНЦИКА: Драги господине Тошице, то су девојачке мајсторије; оне су вас спазиле, па су се чиниле као да вас не виде.

БРАНКО: Те се с вама мало прошалиле!

ТОШИЦА: Мислите? (за себе) Ово су ти праве крље!

СЕДМА ПОЈАВА

ЈОВАН и пређашњи

ЈОВАН (ступи)

ШТАНЦИКА (претрчи му): А, драги Јоване!

БРАНКО (претрчи му): Да, Јоване, иди!

ТОШИЦА (претрчи му): Јоване, кад би сте добри били.

ШТАНЦИКА: Да ме пријавите госпођи.

БРАНКО: А не госпођи, већ господину.

ТОШИЦА: Госпођици, драги Јоване, госпођици!

ШТАНЦИКА: Госпођи сам рекао!

БРАНКО: Господину, јесте ли чули!

ТОШИЦА: Ама, кажем вам, госпођици!

ЈОВАН: Али молим, господо, ја сад тек не знам!

ШТАНЦИКА: За име божје, то је бар јасно: пријавите ме госпођи Соколовићи!

ЈОВАН: Разумем, госпођи Соколовићи. (Пође.)

БРАНКО: Ама стан'те, пријавите ме господину Соколовићу!

ЈОВАН: Разумем господину Соколовићу (Пође.)

ТОШИЦА: Стан'те мало, пријавите ме госпођици Соколовићевој!

ЈОВАН: Разумем! То јест, то јест, сад опет не разумем!

ШТАНЦИКА, ТОШИЦА и БРАНКО (дрекну заједно): Не разумете?

ЈОВАН: Разумем, разумем! (За себе) Само што опет не разумем! (Оде.)

ОСМА ПОЈАВА

Пређашњи, затим СОКОЛОВИЋ И СОКОЛОВИЋКА

ТОШИЦА: Ако то није сметењак! Овака створења могла би човека довести до крајности. Ја кажем, човек је најбоље послужен кад се послужи сам.

ШТАНЦИКА: Ви бисте, господине Тошице, и у том случају имали лудога слугу!

ТОШИЦА: Како то? Ја вас не разумем! Мислите ли ви мене?

ШТАНЦИКА: Боже сачувај, ја мислим вашег слугу!

ТОШИЦА: Онда је што друго, иначе!

СОКОЛОВИЋ (ступи Штанцики): Драго ми је, господине! Баш ми сада рече Јован да сте ме тражили.

ШТАНЦИКА: Да, господине!

БРАНКО: Опростите, господине, ја сам био тако слободан!

СОКОЛОВИЋ: Дакле ви? А Јован ми рече...

БРАНКО: Ја бих имао неколико речи између четири ока.

СОКОЛОВИЋ: Између четири ока? (За себе) Шта да му одговорим? Малчика ми још није ништа казала!

БРАНКО: Па, ако је по вољи, можда у вашој соби.

СОКОЛОВИЋ: Да, да, изволите само! (За себе) Лепа неприлика! Малчика ми није ништа рекла. (Оду)

СОКОЛОВИЋКА (ступи): А гле, зар је господин Бранко већ отишао, а Јован ми рече...

ШТАНЦИКА: Јован вас није добро известио. Ја сам био тако слободан замолити вас за неколико тренутака.

СОКОЛОВИЋКА (За себе): Већ знам шта ће! Само шта да му одговорим?

ШТАНЦИКА: Па ако нисам на досади, можда бисмо могли у вашој соби.

ЈЕЦА: Драге воље! (За себе) Малчика ми још ништа није казала!

ШТАНЦИКА: Дакле, молим! (Пружи јој руку и оду.)

ТОШИЦА: Тако је, један узео тату, други маму, а Тошица мора да чека као осуђен! Тошице, Тошице, под каквом си се ти звездом родио? Ако се добро сећам, мати ми је увек приповедала да се оне године, које сам се ја родио, појавила репата звезда! Лепа звезда! Тако ми и иде све натрашке! Али иде неко! То је зацело Малчика! (Пређе на ону страну откуд се чују кораци.)

ДЕВЕТА ПОЈАВА

ТОШИЦА, БРАНКО И ШТАНЦИКА

ТОШИЦА (претрчи Бранку): Драга госпођице! (Сударе се.)

БРАНКО: Пазите, умало ме нисте очепили! (За себе) Неизвестан одговор! Из целога не знам ништа! Малчики је моја просидба позната. Шта, дакле, оклева? Гром и пакао, она се устеже! Можда ћу још и кошар да добијем? Заиста, њено је понашање врло непојмљиво!

ТОШИЦА: Чујем кораке, то ће бити Малчика! (Пређе на другу страну пред Штанцику.) Драга госпођице! (Судари се са Штанциком.)

ШТАНЦИКА: Идите до врага! (За себе) Крајњи безобразлук! Не знам ово, не знам оно! Је ли то одговор на просидбу? Охо, госпођице Малчика, сувише сте се високо попели! (Ходе горе-доле.)

БРАНКО (ходе горе-доле. За себе): Да сам само могао посумњати да ће се устезати!

ШТАНЦИКА (За себе): Мене они да не приме оберучке, мене!

БРАНКО: Још ако се прочује!

ШТАНЦИКА: Па ако се дозна!

БРАНКО (судари се са Штанциком, обојица стану и смеју се.)

ТОШИЦА: Они се смеју?

БРАНКО: Драги мој Штанцика!

ШТАНЦИКА: Драги мој Бранко!

БРАНКО: Ви сте нешто намргођени?

ШТАНЦИКА: Ја би' то исто за вас рекао.

БРАНКО: Тако ми изгледате...

ШТАНЦИКА: А и ви мени.

БРАНКО: Као младожења...

ШТАНЦИКА: Који ће да добије...

БРАНКО: Кошар!

ШТАНЦИКА: И то велики кошар!

БРАНКО: Дакле сте ви запросили Малчику?

ШТАНЦИКА: А ви?

БРАНКО: Пре једног сата.

ШТАНЦИКА: Ја пре пет минута.

БРАНКО: 'Одите да вас загрлим драги супарниче!

ШТАНЦИКА: Овамо, несретни супарниче! (Загрле се.)

ДЕСЕТА ПОЈАВА

САВЕТА, МИЛИЦА и пређашњи

САВЕТА и МИЛИЦА (ступе заједно): Ах!

БРАНКО (Штанцики): Савета!

ШТАНЦИКА (Бранку): Милица! (Савета и Милица поклоне се и оду без речце.)

БРАНКО и ШТАНЦИКА (замисле се): Збогом!... (Оду нагло.)

ЈЕДНАНАЕСТА ПОЈАВА

ТОШИЦА сам, а затим ЈОВАН

ТОШИЦА: Живио! Победа је моја! Господин Бранко је добио кошар; господин Штанцика је добио кошар, а ја, ја ћу добити Малчику! Идем одмах њојзи!

ЈОВАН (ступи): Госпођица Малчика моли да је извините; али је за визиту већ доцкан!

ТОШИЦА: Доцкан! Доцкан! О проклето доцкан! (Оде.)

ЗАВЕСА ПАДА

ТРЕЋИ ЧИН

Трем у кући Тимићевој. Чује се свирка.

ПРВА ПОЈАВА

ТИМИЋ И ТИМИЋКА

(Улете обоје у собу и баце се на канабета)

ТИМИЋ: Уф! Ала сам се уморио!

ТИМИЋКА: А тек ја! Трчи овамо! Трчи онамо, послужи овде,
послужи онде!

ТИМИЋ: Једва сам чекао да почну играти да одморим своје старе
кости! А ти, жено?

ТИМИЋКА: Ја? Ја немам старе кости! Ја би' могла сасвим лако
играти, ал' немам тенцера!

ТИМИЋ: Море, жено, зар се ти нећеш никада опаметити!

ТИМИЋКА: Зашто сада опет да се опаметим? Нећу да се опаметим!

ТИМИЋ: Та, ко мислим, требало би да увидиш да за тебе није игра!

ТИМИЋКА: Није више за мене? Охо, старче!

ТИМИЋ: Охо, бако! Ти си канда заборавила да си се венчала године...

ТИМИЋКА: Манимо се година! Женске немају година! Године су мушки послови, а ми се женске не мешамо у мушке послове!

ТИМИЋ: Зато ти опет можеш имати...

ТИМИЋКА: Ено, музика је престала! Брзо да забављамо госте!
(Оду.)

ДРУГА ПОЈАВА

ТОШИЦА (сам): Сав сам се ознојио! Играо сам као бесомучан: подерао сам троје женских хаљина; двапут сам пао, све због ње моје мучитељке! О, Малчика! Једнако трчим за њом, па вребам тренутак за одговор мојој просидби! Све бадава! Већ мислим ту је, она се окрене и оде даље! О, Малчика! Ово се дуже не може издржати! Ја морам дознати судбу своју! Идем да је тражим, да јој кажем да ћу умрети, ако ме буде још дуже овако мучила! Победа или смрт, то је моја лозинка! О, Малчика! (Оде.)

ТРЕЋА ПОЈАВА

САВЕТА И МИЛИЦА

(Уђу испод руке)

МИЛИЦА: Не, не! Ја добро видим! И Штанцика и Бранко сасвим су друкчији. Бранко једнако гледа на тебе.

САВЕТА: Ти се вараш о Бранку. Што се тиче Штанцике, он заиста гледа на тебе.

МИЛИЦА: Али ја не гледам на њега! Он је за мене мртав. Нећу да знам да је жив, ја га не волим, ја га презирем.

САВЕТА: Лагано, Милице, могла би се преварити!

МИЛИЦА: Тако? А зар ти још волиш Бранка?

САВЕТА: Ја? Ја не бих знала, зашто да га презирем, јер он ми није ништа скривио!

МИЛИЦА: Тако! А зар то није ништа, кад један мушки, кога волимо, и не гледа на нас, већ другу воли! То су најгори мушки! Таке бих мушке, да сам ја судија, таке бих мушке ја све дала затворити!

САВЕТА: Да их после можеш ослободити; али ћути ево их где иду. Хајд'мо! (Оду)

ЧЕТВРТА ПОЈАВА

БРАНКО И ШТАНЦИКА

БРАНКО: Ви немате право што ту сироту Милицу не волите! То је врло добро девојче!

ШТАНЦИКА: Добро је, и то је истина; али и госпођица Савета има у себи све оне дражи које би заслужиле чисту и искрену љубав.

БРАНКО: Да, да, и госпођица Савета је добро девојче!

ШТАНЦИКА: И ви јако грешите што се тако мало обзирете на њу.

БРАНКО: Ја? Ко вам је то рекао! Ја сам госпођицу Савету увек поштовао! Али ви, ви се не обзирете на госпођицу Милицу.

ШТАНЦИКА: Ви се варате! Ја госпођицу Милицу одавна мотрим, и могу вас уверити да она код мене стоји у великом поштовању.

БРАНКО: Да, да, само што госпођица Малчика стоји још у већем!

ШТАНЦИКА: Госпођица Малчика? Заиста не! Ја сам је истина запросио, али право да вам кажем, то је била само каприца од мене. Али и ви сте запросили госпођицу Малчику!

БРАНКО: Истина је; али ја сам то више чинио из... како да вам кажем?

ШТАНЦИКА: Маните се изговора! Ја од своје стране нећу се ни

најмање срдити ако добијем кошар. Ја ћу га вама, моме искреном пријатељу, радо уступити.

БРАНКО: Хвала вам, господине! Уосталом, могло би се десити да ја добијем кошар, и онда будите уверени да се на вас нећу ни најмање срдити!

ШТАНЦИКА: Нећете имати ни прилике, јер ја сам сигуран да ће вам пружити своју руку.

БРАНКО: Видите, ја бих се опет чисто опкладио да ће за вас поћи.

ШТАНЦИКА: Она би у том случају јако погрешила, јер у мени неће наћи никада таквога мужа као што бисте ви били.

БРАНКО: Напротив, господине, ви бисте били сто пута бољи муж него ја.

ШТАНЦИКА: Не, не, то не могу допустити!

БРАНКО: Ни ја, господине! Сасвим вам искрено кажем.

ШТАНЦИКА: Знате, господине Бранко, да се ми налазимо у неком врло, врло...

БРАНКО: Врло смешном положају!

ШТАНЦИКА: Имате право! (Чује се музика.) Али игра се почела, а ја сам се ангажовао са госпођицом Милицом. Не смем пропустити игру.

БРАНКО: Ја опет са госпођицом Саветом.

ШТАНЦИКА: Журимо се! (Оду.)

ПЕТА ПОЈАВА

МАЛЧИКА, затим СОКОЛОВИЋ И ЈЕЦА

МАЛЧИКА: То ми је чудно! Од три просиоца, ниједнога играча! Као да су се договорили. Или се можда срде на мене што их држим у неизвесности? Имали би нешто и право! Крајње је време да се одважим. (Замисли се.)

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА (ступе): Ево је!

СОКОЛОВИЋ: Драго моје дете, ти си ме довела у велику неприлику! Не знам како да се понашам. Кад видим господина Бранка, не могу да му погледим у очи, све ми се чини да чека од мене одговора.

ЈЕЦА: Тако је исто и код мене кад погледим на господина Штанцику. А већ господин Тошица, тај ме гони на све стране! Зато, одлучи се, дете моје!

МАЛЧИКА: Е добро, кад сте ме већ тако напали, оно ћу да се одважим. Реците прво господину Тошици...

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Дакле за њега?

МАЛЧИКА: Да је добио кошар!

СОКОЛОВИЋ: Сиромах Тошица!

ЈЕЦА: А за другу двојицу?

МАЛЧИКА: Боже мој, како сте ме напали!

ЈЕЦА: Хоћеш ли Штанцику?

МАЛЧИКА: И господину Штанцики изјавићете да је добио кошар! Реците им одмах да ме дуже не муче. (Оде)

СОКОЛОВИЋ: Хвала богу, кад смо једном начисто! (Оде.)

ЈЕЦА: Сиромах Тошица, а мени се све чинило да ће он бити мој зет!

ШЕСТА ПОЈАВА

ТОШИЦА и ЈЕЦА

ТОШИЦА: Баш добро кад вас нађох, милостива госпо!

ЈЕЦА (за себе): Да непријатне ствари!

ТОШИЦА: Милостива госпо, биће вам познато или да, није вам познато, но можда вам је ипак познато да ја љубим вашу кћер, ваше драгоцено дете, вашу крв и месо, госпођицу Малчику.

ЈЕЦА: Знам, господине!

ТОШИЦА: Биће вам и то познато, а можда вам и није познато да сам запресио руку ваше драгоцене ћерке, госпођице Малчике.

ЈЕЦА: И то ми је познато.

ТОШИЦА: О, онда немојте дуже оклевати, немојте ме држати у неизвесности која је за мене гора него сама смрт! Реците, кажите ми, могу ли се надати највећем блаженству овога света; могу ли се надати да ће моја топла љубав, у мојим топлим грудима, наћи топлога одзива у топлим грудима ваше топле ваше ћерке, госпођице Малчике? Хоће ли она да буде моја жена?

ЈЕЦА: Господине Тошице, мени је врло жао што вам баш ја морадох...

ТОШИЦА: Ви ме плашите!

ЈЕЦА: Баш сада сам добила налог од своје кћери, да вам, у име одговора на вашу просидбу, кажем да је ваша просидба по њу велика част...

ТОШИЦА: Заиста?

ЈЕЦА: Али да ипак мора одбити вашу понуду.

ТОШИЦА: Она ме одбија?!

ЈЕЦА: Тако је, господине, а сада вам се клањам (Оде.)

СЕДМА ПОЈАВА

ТОШИЦА (сам): Она ме одбија! Љубав моју топлу гази ногама? Толике многе букете што сам јој доносио, не узима ни у обзир? О женске, како сте неблагодарне! Али не, то не може бити, то су материне жеље и можда и масло мојих супарника! Да, да! То ће и бити!... Малчика није могла рећи!... Они ме хоће да изиграју!... Али им то неће испасти за руком! Идем... Идем да питам њеног оца. Он је непристрастан, он није у комплоту. О, Малчика! (Оде.)

ОСМА ПОЈАВА

БРАНКО И САВЕТА

БРАНКО: Ви сте се, госпођице, јако уморили, можда је по вољи да седнете.

САВЕТА: Благодарим! (Седне.)

БРАНКО: Ако вам моја присутност није досадна, дозволите да останем овде.

САВЕТА: Изволите, господине! Ваша присутност зацело не само мени, већ ником, који вас познаје, не може бити досадна.

БРАНКО: Кад би ваше речи истините биле.

САВЕТА: Зашто не? У мојим речима нема ничега што би вам дало повода да посумњате о њима.

БРАНКО: Има, госпођице, јер уверавајући ме да вам моја присутност није досадна...

САВЕТА (упадне): Као ни другоме...

БРАНКО: Свеједно! Кад само ни вама није дајете ми ипак, иако малену, наду да би вам, можда, моја присутност могла и пријатна да буде, што никако не могу да верујем. Ви ћутите? Дакле, да верујем?

САВЕТА: То ја нисам рекла!

БРАНКО: Нисте, ал' нисте рекли ни да не верујете!

САВЕТА: Ако вам је баш до тога стало!

БРАНКО: Не, не, немојте рећи! Не сумњам да сте у стању не само рећи, већ опростите примедби и речи ваше слатким смејом пропратити.

САВЕТА: Није лепо од вас да ме подсећате на моју неучтивост!

БРАНКО: Неучтивост? Зашто неучтивост? Зато, ваљда, што ми вашим смејом истину потврдисте? Или зар се истина не може потврдити, можда ни рећи? И то зато што је случајно та истина за мене непријатна била? Не, не, госпођице, ви имадoste право! У првој јарости нађох се увређен, штавише, био сам предузео да вам се осветим. Ох, последице тога лудога предузећа осећам још и сада!

САВЕТА: Како ми се чини, оне вас непријатно дирају, зато мaнимо се тога разговора.

БРАНКО: Не, госпођице, продужимо га даље. Кад сте ме ви оно исмејали, био сам намерио да вам се осветим. Ја сам своју намеру и извршио. Знате ли како?

САВЕТА: Не знам!

БРАНКО: Просио сам госпођицу Малчику.

САВЕТА: Добро сте учинили!

БРАНКО: Нисам, госпођице, тако ми мога бога нисам! Запросио сам девојку, коју не волим, коју никад не бих учинио сретном; запросио сам онда кад је у моме срцу ваш лик урезан био; кад је пред мојим очима ваш лик лебдио, кад сам вас најватреније волео!

САВЕТА (за себе): Боже! (Наглас) Збогом, господине!

БРАНКО: О, немојте ићи, немојте ме оставити! Имајте сажалења са несретником који вас и сада љуби, обожава!

САВЕТА: Господине, ви сте заборавили да сте запросили Малчику! (Малчика се покаже.)

БРАНКО: Знам ја то добро, ал' ја Малчику не волим!

САВЕТА: Несретниче!

БРАНКО: Напротив, вас... вас волим, а и ви, и ви волите мене!

САВЕТА: Господине, каква дрскост!

БРАНКО: Бадава тајите, разговор ваш са госпођицом Милицом прислушкивао је Тошица. Није истина да ви другога волите, ви волите мене!

САВЕТА: Е добро, господине! Нека је и тако, а сада чујте и мене. Ја Малчику љубим више него саму себе. Ја нисам неблагодарна, господине, ја добро знам да сам сироче без оца и матере; ја добро памтим да су ме Малчкини родитељи још као малено дете примили у своју кућу; хранили, неговали, васпитали као своје рођено дете; ја добро знам да сам се њима јако задужила и верујте ми, господине, ја нећу пропустити прилику да се детету мога добротвора да се Малчки не одужим! Ви сте Малчику запросили, Малчика вас воли, ви ћетејој бити муж, ви јој морате бити муж! Не, не! Не морате, већ ја вас само молим, и ако је истина да ме волите, онда ми немојте одрећи моју молбу!

БРАНКО: Савета!

САВЕТА: Дајте ми вашу руку. (Бранко учини.) Тако сад сте ми обрekli, па сада збогом, господине Бранко, будите сретни! (Оде.)

БРАНКО: Шта сам учинио! О, мене несретника. (Оде.)

ДЕВЕТА ПОЈАВА

МАЛЧИКА, затим СОКОЛОВИЋ, ЈЕЦА

МАЛЧИКА (ступи лагано): Доцкан! Док сам ја бирала, дотле су се ово двоје заљубили! И то морадох баш онда дознати, кад сам већ хтела да... (Окрене се.) Пст! Да ме нико не чује! Шта сада да радим? Да их раставим? Шта би ми хаснило! Чинићу се невешта! То је најбоље! Остају ми још двојица! Та ја сам их одбила! Но, ето сада белаја... Брзо да потражим оца и матер. (Соколовић и Јеца ступе)

СОКОЛОВИЋ: Ево је!

ЈЕЦА: Зар си ти ту, драго дете, а ми те тражимо.

МАЛЧИКА: Овде сам! Тражила сам...

СОКОЛОВИЋ: Већ знам кога! Он је баш сада отишао у другу собу, наш зет...

ЈЕЦА: Да, наш син Бранко!

МАЛЧИКА: Бранко? Јесам ли ја њега изабрала?

СОКОЛОВИЋ: Дабоме!

ЈЕЦА: Дакако, дете моје!

МАЛЧИКА: Ја сам се предомислила!

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Предомислила?

МАЛЧИКЈ: А да ви, отац, нисте можда већ рекли господину Штанцики?

СОКОЛОВИЋ: Нисам још, дете моје!

МАЛЧИКА: А ви, мати?

ЈЕЦА: Нисам, али идем одмах.

МАЛЧИКА: Станите!... Ко што рекох, предомислила сам се!
Поћи ћу за господина Штанцику!

СОКОЛОВИЋ: Дакле не за Бранка?

МАЛЧИКА: Рекла сам већ за Штанцику! (Оде)

ЈЕЦА: Али, драго моје дете! (Оде за њом)

СОКОЛОВИЋ: Добро те ја нисам човека одбио! (Пође и сукоби се са Тошицом.)

ДЕСЕТА ПОЈАВА

ТОШИЦА и СОКОЛОВИЋ

ТОШИЦА: Једва вас нађох!

СОКОЛОВИЋ: А, господин Тошица!

ТОШИЦА: Ја сам, господине, најнесретнији човек на овоме свету, ја кога судба гони и кога ће судба у црн гроб отерати!

СОКОЛОВИЋ: Умирите се, господине!

ТОШИЦА: Никада! Већ ми реците је ли истина јели могуће, да је мене ваша ћерка одбила? О, реците да није, немојте ми оштар нож у здраво срце забадати, немојте изрећи ону кобну реч од које зависи живот или смрт!

СОКОЛОВИЋ: Жао ми је, господине Тошице, али ја вам морам потврдити да вас је моја ћерка одбила. (Оде.)

ТОШИЦА (сам): Дакле и он! Истина је, дакле! Сруши се, плаво небо на мене, прогутај ме црна земљо! Ал' немојте! Још ја не верујем, још ја нисам пресуду из њених уста чуо! Њу идем да тражим, она ми мора рећи или так'. Ох, Малчика! (Оде.)

ЈЕДАНАЕСТА ПОЈАВА МИЛИЦА И ШТАНЦИКА

МИЛИЦА: Ћутите, господине, ја вам не верујем ни речи! Сви сте ви мушки на једну форму, особито наспрам женских.

ШТАНЦИКА: Ласкам си, госпођице, да мене не рачунате међу те мушке.

МИЛИЦА: А зашто не, зар ви нисте исто тако несталан као и остали?

ШТАНЦИКА: Може бити! Али човек у путу до сталности тумара ваздан тамо и амо!

МИЛИЦА: Место тамо и амо, могли сте рећи од Малчике до Малчике.

ШТАНЦИКА: Не, већ од Малчике до вас, и ту се стално настанио.

МИЛИЦА: Али ви сте испросили Малчику!

ШТАНЦИКА: Јесам, али ниједна просидба не стоји на путу другој просидби!

МИЛИЦА: Врло лепо! Али ниједан кошар не стоји на путу другом кошару!

ШТАНЦИКА: Кошар?

МИЛИЦА: Кошар који сте по свој прилици од Малчике добили, кад сте мени прибегли!

ШТАНЦИКА: Ви се варате, госпођице! Ја од госпођице Малчике још нисам добио кошара! Могуће је да бих га добио, али баш зато што је могуће, нашао сам за добро да могућност предупредим.

МИЛИЦА: И само зато сте дошли к мени!

ШТАНЦИКА: О, не! Већ зато што вас љубим, што вас обожавам!

МИЛИЦА (за себе): Једва једаред! (Наглас.) Кад би вам човек могао веровати!

ШТАНЦИКА (падне на колена): О, верујте ми, драга Милице! Ја сам вас увек волео, али ваше хладно понашање отуђивало ме је од вас.

МИЛИЦА (за себе): Дабоме, има човек право!

ШТАНЦИКА: Али сада, кад видим да и ви мене, нећу казати волите, него љубите...

МИЛИЦА (за себе): Као да то није свеједно!

ШТАНЦИКА: Сад вас преклињем, немојте ме одбацити од себе!

МИЛИЦА: А Малчика? (Ова се покаже.)

ШТАНЦИКА: Добија од мене кошар!

МИЛИЦА: Устаните!

ШТАНЦИКА: Ево ме занавек ваш! (Загрли је.)

МИЛИЦА: Хајдете мојим родитељима! (Оду.)

ДВАНАЕСТА ПОЈАВА

МАЛЧИКА, затим СОКОЛОВИЋ И ЈЕЦА

МАЛЧИКА: Доцкан и опет доцкан! Је ли то ко видио! Мене тако изневерити! Мени дати кошар! Да, да! Сада, кад би му и дала кошар, он би слегао раменима и смејао би се, рекао би ми да већ има жену. Свиснућу одједа! Само да ми је да знам шта да радим? Ја морам имати младожењу што пре, док се још није прочуло. Остао је још Тошица... Да, да! Он мора бити мој муж! Иде неко! (Соколовић и Јеца ступе.)

СОКОЛОВИЋ: Драго моје дете!

ЈЕЦА: Јеси ли већ рекла Штанцики?

МАЛЧИКА: Штанцики? Нећу ни да чујем о њему! Он је један...

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Шта?

МАЛЧИКА: Предомислила сам се! Нећу Штанцику! Поћи ћу за господина Тошицу.

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: За Тошицу?

МАЛЧИКА: Но, па шта се чудите?

СОКОЛОВИЋ: Али, дете моје, ја сам му већ...

ЈЕЦА: И ја сам већ...

МАЛЧИКА: Шта, наопако! Да му нисте већ отказали?

СОКОЛОВИЋ и ЈЕЦА: Дабоме да смо!

МАЛЧИКА: Доцкан! Ох, боже! Несвест! (Спусти се на столицу.)

СОКОЛОВИЋ: Дете моје, шта је теби? (Виче.) Воде! Воде!

ЈЕЦА: Боже благи, позлило јој! (Виче.) Воде! Воде! (Јован потрчи кроз собу.)

ТРИНАЕСТА ПОЈАВА

Пређашњи и ТОШИЦА

ТОШИЦА: Ту је! Одважио сам се: живот или смрт! О, госпођице Малчика!

СОКОЛОВИЋ: Воде дајте, воде!

ТОШИЦА: Бадава ме терате! О, госпођице Малчика! Мени рече ваш отац и госпоја ваша мати...

ЈЕЦА: Воде, господине Тошице, воде!

ТОШИЦА: Да сте ме ви одбили. Али ја не верујем њиховим речима и дошао сам да то чујем из ваших уста. Ја вас љубим, немојте ме одбити, примите ме за вашег мужа!

МАЛЧИКА (ђипи): Примама вас, господине Тошице! (За себе.)
Хвала богу!

ТОШИЦА: Је л' могуће, госпођице Малчика! Ох, ја сам најсретнији човек на овоме свету!

ЧЕТРНАЕСТА ПОЈАВА

ТИМИЋ, ТИМИЋКА, МИЛИЦА, САВЕТА, ШТАНЦИКА,
БРАНКО и пређашњи

СВИ (што долазе): Шта је Малчики?

МАЛЧИКА: Није ништа! Изненадан, пријатан потрес мало ме је збунио!

СВИ: Потрес?

ТОШИЦА: Да, господо, јер овај час поклонила ми је моја слатка Малчика своју руку!

СВИ: Истина?

МАЛЧИКА: Тако је, господо!

ТИМИЋКА: Исто тако имам част и ја представити господина Штанцику као заручника моје ћерке Милице.

СВИ: Дакле двоје сватова!

МАЛЧИКА: Троје, господо!

СВИ: Троје?

МАЛЧИКА: Да! Трећи је пар господин Бранко и моја сестра
Савета.

САВЕТА: Малчика!

МАЛЧИКА: Ја све знам и радујем ти се од свега срца!

БРАНКО (полагано): Хвала вам, Малчика!

МАЛЧИКА: И тако се све сретно свршило! (Публици.) Да ли
увек тако бива? Ја сам бирала и нашла сам пара али на
позорници; у животу чешће се догађа да избирач нађе отирач!
ПАДА ЗАВЕСА